

Nr 54.

Godkänd av första kammaren den 5 mars 1930.
Godkänd av andra kammaren den 5 mars 1930.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av vissa av Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen under sjätte huvudtiteln gjorda framställningar om anslag till väg- och vattenbyggnadsväsendet jämte i ämnet väckta motioner.

(Statsutskottets utlåtande nr 30.)

Till Konungen.

1:o Uti den till riksdagen den 3 januari 1930 avlåtna propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1930/1931 har Eders Kungl. Maj:t förutsatt uppförande i riksstaten för budgetåret 1930/1931 av det ordinarie förslagsanslaget till väg- och vattenbyggnadsstyrelsen med oförändrat belopp 167,500 kronor.

Riksdagen har ansett sig böra i förevarande sammanhang till behandling upptaga ett flertal väg- och vattenbyggnadsväsendet berörande, under sjätte huvudtiteln upptagna anslag.

I förevarande ämne har i två inom riksdagen väckta likalydande motioner, (I: 89 och II: 181) hemställts, att riksdagen vid överförandet av de ordinarie tjänstemännen i väg- och vattenbyggnadsdistrikten till indragningsstat måtte i vad beträffar såväl förmåner på indragningsstat som pension likställa t. f. distriktscheferna Lundström, Insulander och Nilson med de ordinarie distriktscheferna.

Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag — som avser genomförande från och med den 1 juli 1930 av en ny lokal vägorganisation och så gott som helt utformats efter riktlinjer, angivna i den av föregående års riksdag godkända propositionen i ämnet — innebär en genomgripande omläggning av hittillsvarande system med anlåtande av väg- och vattenbyggnadsstyrelsens distriktstjänstemän och de hos länsstyrelserna anställda vägkonsulenterna för de statliga väguppgifterna ute i orterna. I stället skulle hos länsstyrelserna nyanställas helt statsavlönade väg-ingenjörer, varvid alltså förutsättes upphörande av nuvarande avlöningssystem, enligt vilket de hittillsvarande tjänstemännen för sin utkomst stått i beroende av de uppdrag att planlägga, kontrollera och leda vägarbeten, som de kunnat förskaffa sig från vägdistriktet.

Förslaget har i stort sett ej givit riksdagen anledning till erinran. I avseende å några av dess detaljer anser sig dock riksdagen böra anföra följande.

Tämligen givet är att de nytillsatta vägingenjörernas huvuduppgift måste bliva att lämna de länsstyrelser, hos vilka de anställts, sakkunnigt biträde vid handläggningen av den mångfald vägärenden av skilda slag, som redan nu åvåla nämnda ämbetsmyndigheter och som är avsedd att i än mer vidgad omfattning påläggas dem. Under förutsättning av en lämplig organisation av arbetet och dettas ändamålsenliga uppdelning å den hos varje vägingenjör anställda personalen bör det dock vid sidan härav vara vägingenjörerna möjligt att i lämplig utsträckning ombesörja vägundersöknings- och renstakningsarbeten m. m. åt vägdistriktet, allt mot ersättning, som tillfaller statsverket. Såsom av 1929 års riksdag framhållits, är en dylik ej alltför ensidig inriktning av arbetet önskvärd ej endast med hänsyn till den statsanställda vägpersonalens fulla utnyttjande utan ock för att den må upprätthålla kontakt med vägverksamheten ute i bygderna.

Enligt förslaget skulle anställas — förutom 23 vägingenjörer, varav en gemensam för Uppsala och Gotlands län — 10 biträdande vägingenjörer samt 10 vägingenjörssassistenter. Även dessa sistnämnda skulle innehava viss teknisk kompetens eller torde i varje fall få förutsättas besitta praktisk yrkeskunskap. Om än ifrågavarande beräkning över antalet erforderliga biträdande vägingenjörer och vägingenjörssassistenter lärer få godtagas, anser sig dock riksdagen böra uttala den förväntan, att dessa hjälparbetskrafters blivande fördelning å olika län må ske efter sorgfällig prövning av göromålets mängd inom de olika länen och respektive vägingenjörers behov av medhjälpare.

Enligt justitiekanslersämbetets uttalade uppfattning och den utredning, som departementschefen i övrigt i detta avseende framlagt, skulle någon skyldighet för väg- och vattenbyggnadsstyrelsens nuvarande ordinarie distriktstjänstemän att inträda i den nya organisationen ej föreligga. Författningenligt böra de alltså från och med den 1 juli 1930 överföras på indragningsstat, där de skulle äga åttjutta, 4 distriktschefer envar lön 3,000 kronor och tillfällig löneförbättring 750 kronor samt 6 distriktsingenjörer envar lön 1,500 kronor och tillfällig löneförbättring 375 kronor ävensom dyrtidstillägg och viss gottgörelse för mistade arvodesinkomster, vilken sistnämnda ersättning skulle utgå efter samma beräkningsgrund för distriktschef och distriktsingenjör. I förberörda motioner har gjorts gällande, att en sådan beräkningsgrund komme att ställa sig i viss mån orättvist missgynnande för tre i motionerna angivna ordinarie distriktsingenjörer, vilka alltsedan år 1922 uppehållit befattningar som t. f. distriktschefer. Såsom av statsverkspropositionen inhämtas, har emellertid statskontoret av principiella skäl avstyrkt att ifrågavarande tre befattningshavare med avseende å blivande löneförmåner å indragningsstat jämställas med ordinarie distriktschef. Riksdagen måste visserligen dela de sålunda anförda betänkligheterna, men anser dock förtjänt av övervägande, huruvida de t. f. distriktscheferna ej, med hänsyn till sina tidigare anställningsförhållanden, vilka lära få betraktas som tämligen undantagsmässiga, i allt fall skulle kunna beredas någon

lämpligt avvägd särskild gottgörelse liksom ock huruvida ej deras tjänstgöring som distriktschefer borde motivera ett högre pensionsunderlag än det för distriktsingenjör gällande.

Riksdagen har, med hänsyn till vad sålunda anförts, ansett sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag till genomförande av ny vägorganisation och därav betingade ändringar i väg- och vattenbyggnadsadministrationen.

De av departementschefen uppgjorda anslagsberäkningarna hava ej givit riksdagen anledning till erinran. I överensstämmelse härmed anmäler riksdagen under nu förevarande och följande punkter sina beslut om att, med uteslutande ur riksstaten av vissa till väg- och vattenbyggnadsväsendet nu uppförda anslag, bevilja för ändamålet erforderliga belopp, allt i enlighet med Eders Kungl. Maj:ts framställningar.

Riksdagen får alltså under nu förevarande punkt anmäla, att riksdagen i riksstaten för budgetåret 1930/1931 under sjätte huvudtiteln uppfört det ordinarie förslagsanslaget till *väg- och vattenbyggnadsstyrelsen* med oförändrat belopp 167,500 kronor.

2:o) Under hänvisning till vad förut under punkt 1:o) anförts, får riksdagen anmäla, att riksdagen till *väg- och vattenbyggnadsstyrelsens verksamhet* för budgetåret 1930/1931 anvisat ett extra anslag av 50,000 kronor.

3:o) Åberopande vad i det föregående under punkt 1:o) anförts beträffande väg- och vattenbyggnadsstyrelsens distriktstjänstemän, får riksdagen anmäla, att riksdagen, med uteslutande ur riksstaten av det ordinarie anslaget till väg- och vattenbyggnadsstyrelsens distriktstjänstemän, godkänt de av departementschefen i statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden den 3 januari 1930 förordade grunderna i fråga om indragningen av de nuvarande befattningarna i väg- och vattenbyggnadsdistrikten.

4:o) Hänvisande till vad förut under punkt 1:o) anförts, får riksdagen vidare anmäla, att riksdagen till *väg- och vattenbyggnadsstyrelsens inspektionsverksamhet* för budgetåret 1930/1931 anvisat ett extra anslag av 46,500 kronor.

5:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 6) har riksdagen, med uteslutande ur riksstaten av det ordinarie reservationsanslaget till expenser för allmänna arbeten, till *expenser i väg- och vattenbyggnadsstyrelsen* för budgetåret 1930/1931 anvisat ett extra anslag av 65,000 kronor.

6:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 7) har riksdagen i riksstaten uppfört det ordinarie reservationsanslaget till *stipendier åt medlemmar av väg- och vattenbyggnadskåren* utan angivet belopp.

7:o) Hänvisande till vad förut under punkt 1:o) anförts beträffande vägingenjörer, biträdande vägingenjörer och vägingenjörsassistenten, får riksdagen anmäla, att riksdagen till *vägingenjörer, biträdande vägingenjörer och vägingenjörsassistenten* för budgetåret 1930/1931 anvisat ett extra förslagsanslag av 310,000 kronor, att direkt utgå av automobilskattemodel.

8:o) Åberopande vad riksdagen förut under punkt 1:o) anförts, får riksdagen härefter anmäla, att riksdagen till *diverse kostnader för vägorganisationen* i

länen för budgetåret 1930/1931 anvisat ett extra förslagsanslag av 215,000 kronor.

9:o) Under hänvisning till vad förut under punkt 1:o) anförts, anmäler riksdagen vidare, att riksdagen till *resekostnader för vägingenjörer, biträdande vägingenjörer och vägingenjörsassistenter* för budgetåret 1930/1931 anvisat ett extra förslagsanslag av 150,000 kronor.

10:o) Åberopande vad riksdagen förut under punkt 1:o) anført, får riksdagen slutligen anmäla, att riksdagen till *engångskostnader för anskaffande av kontorsinventarier m. m.* för budgetåret 1930/1931 anvisat ett extra reservationsanslag av 105,000 kronor.

Stockholm den 5 mars 1930.

Med undersåtlig vörndnad.